

Hva er digitale krenkelser?

Overgrep på nettet har økt i takt med tilgang på ny teknologi og sosiale medier.

VISSTE DU AT:

Mellom 95–96% av unge (mellom 16 og 29 år) i Island, Danmark og Norge er aktive på sosiale medier

Overgrep eller trusler om overgrep på nett hindrer folks bruk av internett. Digitale krenkelser påvirker også hvordan folk lever livene sine offline. Mennesker som er utsatt for digitale krenkelser og trusler endrer noen ganger sine daglige rutiner eller trekker seg tilbake fra sosiale aktiviteter.

En studie fra USA viser at 27% av befolkningen sensurerer sin oppførsel på nettet på grunn av frykt for netthets. Blant kvinner mellom 15 og 29 år er tallet 41%.

De som har opplevd nettbaserte overgrep rapporterer ofte at de ikke blir tatt på alvor av politi og myndigheter.

Digitale krenkelser og netthets er et kjønnnet fenomen. Sexisme og misogyni, å hate kvinner bare fordi de er kvinner, viser seg online så vel som offline.

Digitale krenkelser mot kvinner og jenter manifesterer seg som et globalt problem, med alvorlige følger for samfunn og økonomiske system verden over.

Kvenréttindafélag Íslands har arbeidet med å øke kvinners deltakelse i det islandske samfunn siden etableringen i 1907. Kvinderådet ble etablert i Danmark i 1899 og er en paraplyorganisasjon for 44 organisasjoner som står sammen for å fremme kvinners rettigheter og likestilling mellom kjønn. KUN er en privat stiftelse som ble etablert i 1991, og arbeider for likestilling, mangfold og inkludering.

kvenrettindafelag.is
kvinderaad.dk
kun.no

“Online Violence Against Women in the Nordic Countries”
er finansiert av Nordisk ministerråds likestillingsfond.

Digitale krenkelser

mot kvinner i Norden

Digitale krenkelser inkluderer netthets, stalking, utpressing, trusler, identitets-tyveri, barnpornografi, tilgang til og spredning av private data, og opplasting og spredning av bilder og videoer uten samtykke.

Kvenréttindafélag Íslands, Kvinderådet og KUN gjennomførte dybdeintervju med personer som har opplevd digitale krenkelser, og analyserte deres opplevelse av overgrepene og av å søke juridisk hjelp og beskyttelse mot denne volden. Studiene ser også på politiets prosedyrer for å håndtere digitale krenkelser, og erfaringene til juridisk personell som har arbeidet med personer som har opplevd digitale krenkelser.

Rapporten "Online Violence Against Women in the Nordic Countries" gir detaljer fra disse studiene. Rapporten har som formål å belyse temaet digitale krenkelser mot kvinner, og

å gi informasjon og verktøy til nordiske organisasjoner, politi og lovgivere.

ERFARINGER MED OVERGREP

Studien viser en manglende tillit til det juridiske systemet i Danmark, Island og Norge. Flertallet av kvinnene vi snakket med som hadde opplevd digitale krenkelser hadde ikke søkt juridisk hjelp etter overgrepene. De hevdet at de ikke så poenget med å søke hjelp eller anmelde, siden systemet ikke fungerte.

Deltakere i alle tre land rapporterte fysiske symptomer som angst, uforklarlige smerter, mangel på energi og utmattelse.

I noen tilfeller var det økonomiske konsekvenser av de digitale krenkelsene, direkte eller indirekte. Indirekte kostnader inkluderte at de som hadde opplevd overgrep måtte slutte i jobb eller studier av psykologiske årsaker. Direkte kostnader inkluderer juridiske

utgifter, utgifter til psykologbehandling og liknende.

Deltakerne i studien som hadde opplevd seksuelle overgrep på nett, som hadde opplevd at bilder ble delt på nett uten deres samtykke, fortalte om en frykt for at disse bildene skulle dukke opp igjen på nytt og på nytt.

Flertallet av deltakerne følte ikke at de hadde oppnådd rettferdighet i sine saker. De fortalte om følelsen av å ikke bli hørt av politiet, og opplevde at politiet viste usikkerhet rundt hvordan saken deres skulle håndteres.

POLITIETS ERFARINGER

Politiet forklarer manglende innsats i saker med digitale krenkelser som en prioriteringssak. Terrorvarsler eller saker med fysiske overgrep får forrang framfor digitale krenkelser og overgrep.

Politiet beskriver at de gjennom sitt arbeid ser kvinnehat i nettbaserte saker, og bekymrer seg over at kvinner dehumaniseres.

I Norge har man opprettet en egen hatkriminalitetsgruppe i Oslo. De har jobbet mye med hvordan politiet bør opptre i saker med digitale krenkelser og overgrep. De understreket betydningen av å se og lytte til de som har opplevd overgrep, og kan være en ressurs for det øvrige politiet i hvordan håndtere disse sakene.

Hatkriminalitetsgruppa mener også at disse sakene ikke er så vanskelig å etterforske eller rettsforfølge som det gis inntrykk av, men at å gi disse sakene prioritet vil være en kamp om allerede knappe ressurser som «virkelige forbrytelser» anser seg å ha rett til.